

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้วิจัย	นายธีระชัย นนพิภักดิ์
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
ปีที่พิมพ์	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบและประเมินรูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน ดำเนินการ 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำนักเรียนและสำรวจความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำนักเรียน ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบและจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน และระยะที่ 3 การนำรูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียนไปใช้และการประเมินความพึงพอใจรูปแบบการเสริมภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ พบว่า มีองค์ประกอบ 7 ด้าน 52 ตัวบ่งชี้ ดังนี้
  - 1) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง 3) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 4) ด้านทักษะการแก้ปัญหา 5) ด้านความเสียสละ 6) ด้านความรับผิดชอบ และ 7) ด้านวิสัยทัศน์แห่งผู้นำ และพบว่านักเรียนมีความต้องการในการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน
2. การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนศรีธาตุพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกระบวนการพัฒนา ดังนี้ 1) ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 1.1) การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ภาวะผู้นำ 1.2) ศึกษาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best practice)

1.3) การยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำนักเรียน (Confirmatory factor analysis: CFA) องค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 2) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง 3) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 4) ด้านทักษะการแก้ปัญหา 5) ด้านความเสียสละ 6) ด้านความรับผิดชอบ และ 7) ด้านวิสัยทัศน์

แห่งผู้นำ 2) ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 2.1) การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำนักเรียน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการนำรูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียนไปใช้และการประเมินผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน 2.2) ประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 2.3) นำรูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำไปใช้ 2.4) ดำเนินกิจกรรมการเสริมสร้าง 3 หน่วยกิจกรรม ดังนี้ 1) ชุดกิจกรรมที่ 1 มิตรภาพสัมพันธ์ฉันและเธอ 2) ชุดกิจกรรมที่ 2 คุณธรรมนำชีวิต 3) ชุดกิจกรรมที่ 3 มองกว้าง คิดไกล ใฝ่รู้ ดำเนินกิจกรรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียนด้วยกระบวนการ PDCA 2.5) วิธีการเสริมสร้างภาวะผู้นำ ประกอบด้วย การอภิปรายกลุ่ม กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมติ และเกม 2.6) ขั้นตอนกิจกรรมการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน ประกอบด้วย 1) ขั้นนำ 2) ขั้นกิจกรรม 3) ขั้นวิเคราะห์ 4) ขั้นสรุป และ 5) ขั้นประเมินผล 3) ด้านผลลัพธ์ของการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน ประกอบด้วย 3.1) ด้านความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำ 3.2) ด้านทักษะภาวะผู้นำ และ 3.3) ด้านความพึงพอใจ

3. ผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนศรีธาดาศรีพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

3.1 นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน หลังการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียนสูงกว่าก่อนการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 26.15 คิดเป็นร้อยละ 83.86 และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกคน

3.2 นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน โดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน มีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำ คะแนนประเมินรวม 6776 คะแนน จากคะแนนเต็ม 7956 โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 132.86 คิดเป็นร้อยละ 85.17 และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกคน

3.3 นักเรียนที่ร่วมกิจกรรมเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน โดยใช้รูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำนักเรียน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.42